

Tid: 9 juni 2009 kl 16.30 – 17.10

Plats: Bråvallasalen, Stadshuset

Justerat: 15 juni 2009

Ulla Hamilton

Jan Valeskog

Närvarande

Ledamöter:

Ulla Hamilton (m), ordförande
Jan Valeskog (s) vice ordförande

Berthold Gustavsson (m)
Tord Bergstedt (m)
Anna Johansson (m)
Annika Davidsson (m)
Annika Ödebrink (s)
Jimmy Lindgren (s)
Birgit Marklund Beijer (s)
Mats Lindqvist (mp)
Kajsa Stenfelt (v)

Ersättare:

Datevig Mardirossian Lönn (m) tjänstgörande
Christoffer Kuckowski (m)
Anna Manhag (m)
Inga-Lill Larsson (m)
Per Johansson (fp) tjänstgörande
Lars Randerz (s)
Milly Namiro Darlsson (s)
Margareta Stavling (s)
Jonas Larsson (v)
Hampus Rubaszkin (mp)
Sebastian Wiklund (v)

Tjänstemän:

Trafikdirektör Magdalena Bosson och nämndsekreteraren Åse Geschwind.
Vidare tjänstemännen vid kontoret Fredrik Alfredsson, Louise Bill, Ted Ell, Mats Fager, Lars Jolerus, Erica Lawesson, Eva Olofsson, Ulla Ritzén, Anette Scheibe och Marita Söderqvist samt biträdande borgarrådssekreteraren Magnus Thulin från roteln.

§ 1 Justering

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden utser vice ordföranden Jan Valeskog (s) att tillsammans med ordföranden Ulla Hamilton (m) justera dagens protokoll. Justering sker den 15 juni 2009.

§ 2 Frågor för beredning och information från kontoret

Studieresa till Barcelona och London

Nämnden behandlar deltagande vid studieresa till Barcelona och London den 8 – 10 september 2009. Studieresans syfte är att studera sopsugsanläggningar.

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att delta med 1+1 i studieresan till Barcelona och London.

Inbjudan till genomgång av förfrågningsunderlagen för vägmärken, räcken, gatujour och signaler

En inbjudan att delta i en genomgång av förfrågningsunderlaget den 12 juni kl 14.00 är delad till nämnden i dag.

Svar på fråga ställd om information till boende i Spånga angående avfallshämtning i trånga gränder

Tjänstemannen vid trafikkontoret Marita Söderqvist har överlämnat ett skriftligt svar på fråga ställd vid nämndsammanträdet den 12 maj. Svaret är delat till nämnden i dag.

Muntligt svar på skrivelse om parkeringsövervakningen i Rågsved

Tjänstemannen vid trafikkontoret Louise Bill ger ett muntligt svar på skrivelse från (v) och (mp) ställd till nämnden 14 april 2009.

Muntligt svar på skrivelse om att hastigheten på Personnevägen inte respekteras

Tjänstemannen vid trafikkontoret Anette Scheibe ger ett muntligt svar på skrivelse från (v) ställd till nämnden den 12 maj 2009.

Föredragning om trafikpåverkande arbeten sommaren 2009.

Tjänstemannen vid trafikkontoret Mats Fager informerar om de trafikpåverkande arbeten som pågår i staden under sommaren.

Fråga om parkeringsplats för rörelsehindrade

Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) frågar varför olika avgiftsregler gäller vid olika parkeringsplatser för rörelsehindrade.

Tjänstemannen vid trafikkontoret Louise Bill redogör för skillnaden mellan civilrättslig och offentligrättslig parkering, och konstaterar att kommunen inte har rådighet över avgiftsuttag på civilrättslig parkeringsplats.

Fråga om linjebusstrafik mot Gullmarsplan

Ersättaren Christoffer Kuckowski (m) frågar om trafikkontoret vidtar några åtgärder för att underlätta framkomligheten för linjebusstrafiken mot Gullmarsplan från Klarabergsvägen. Det är svårframkomligt just nu på grund av ombyggnationer vid postterminalen.

Tjänstemannen vid trafikkontoret Anette Scheibe svarar att kontoret ska undersöka framkomligheten på platsen.

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden tackar för informationen

§ 3

Anmälan av inkomna skrivelser

Beslut

1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Ärendets handlingar

Inkomna skrivelser, protokollsutdrag m m till trafik- och renhållningsnämnden vilka förtecknats i promemoria av den 1 juni 2009, och vad gäller senare inkomna skrivelser m m i promemoria av den 9 juni 2009.

§ 4

Anmälan av delegationsbeslut fattade inom trafikkontoret

Dnr T2009-010-00105

Beslut

1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger anmälan till handlingarna.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 15 maj 2009.

§ 5

Anmälan av protokoll 4/2009 från nämndens handikappråd

Beslut

1 Trafik- och renhållningsnämnden lägger protokollet till handlingarna.

Ärendets handling

Protokoll från handikapprådets sammanträde nr 4 den 16 april 2009.

§ 6

Anmälan av ekonomisk uppföljning månad 05 2009

Dnr T2009-112-00455

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att lägga anmälan till handlingarna.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende den 3 juni 2009.

§ 7**Årsrapport 2008 för trafik- och renhållningsnämnden. Yttrande över revisionsrapport**

Dnr T2009-130-01265

Protokollsutdrag

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som yttrande till nämndens revisorer (revisorgrupp 2), överlämna och åberopa kontorets utlåtande.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 5 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

§ 8**Införande av gemensam växelfunktion för stadens nämnder och bolag. Svar på remiss**

Dnr T2009-000-01245

Protokollsutdrag

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på remissen.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 30 april 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m fl (m), tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp) och ledamoten Mats Lindqvist (mp) ställer sig bakom kontorets förslag. (se beslutet)

- 2) Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) och ledamoten Kajsa Stenfelt (v) föreslår följande:
- 1 Förvaltningens förslag till beslut avslås.
  - 2 Därutöver anförs följande:

Vi motsätter oss konkurrensutsättningen av stadens växel och anser att både kvalitet, ekonomi och god personalpolitik talar för att växeln ska drivas i kommunal regi. Förslaget i remissen utgår från att en växel på entreprenad ska ge sänkta kostnader och bättre telefoni, men det saknas helt beräkningar och underlag som styrker ett sådant antagande. Däremot står det klart att förvaltningarna får utökade kostnader för telesamordnare och för arbetsuppgifter som idag sköts av telefonisterna. Grundläggande faktauppgifter som måste redovisas innan beslut är stadens kostnader för en gemensam växel på entreprenad jämfört med dagens situation.

Sedan den 1 maj har servicenämnden ansvar för den gemensamma växeln för stadsdelsnämnderna och för nämnder som är anslutna till stadens gemensamma telefoniplattform. Vi är djupt kritiska mot det sätt som staden centralt har arbetat med införandet av den nya växelfunktionen. Den bristande informationen har lett till osäkerhet om framtiden bland telefonisterna, vars erfarenheter och kompetens inte heller har tagits tillvara i utvecklingsarbetet. Ytterst drabbar detta stockholmarna som får sämre service.

I remissen föreslås att den gemensamma växeln ska omfatta alla nämnder och bolag och att växeln läggs på entreprenad genom avrop på stadens befintliga avtal för telefoni. Om syftet med gemensam växel är förbättrad service borde det vara självklart att en eventuell upphandling ska genomföras så att personalen kan följa med, eftersom det krävs god kunskap om verksamheter, organisation och stadsdelsområden hos dem som ska bemanna den gemensamma växeln.

Utöver gemensam växel föreslås en stadsgemensam synpunkts- och klagomålshantering hos servicenämnden. Om synpunkter och klagomål skils från diariet och hanteras i en särskild databas kan granskning av inkomna skrivelser och upprättade handlingar försvåras. Frågan om hur offentlighetsprincipen påverkas måste därför utredas noggrant och ett utarbetat förslag remitteras till nämnderna innan beslut tas. Servicenämnden föreslås också ansvara för gemensam medborgarsupport för alla e-tjänster på stadens webbplats, vilket vi är tveksamma till. Frågan är om en förvaltning kan ge stöd och support i alla e-tjänster, eftersom många tjänster kräver ingående kunskap för att kunna ge rätt service och information.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen mot varandra och nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) och ledamoten Kajsa Stenfelt (v) med hänvisning till sitt gemensamma förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sebastian Wiklund (v) instämmer i förslaget från (s) och (v).

§ 9**Ombyggnad av Strömkajen/Södra Blasieholmshamnen.
Genomförandebeslut**

Dnr 2009-300-01425

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden ger kontoret i uppdrag att tillsammans med Stockholms Hamn AB, genomföra en upprustning av Strömkajen / Södra Blasieholmshamnen i enlighet med kontorets utlåtande.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 20 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) och ledamoten Kajsa Stenfelt (v) enligt följande:

Det är anmärkningsvärt att de borgerliga har lyckats försena detta projekt helt i onödan i nästan två års tid. Att i ärendet hänvisa till att projektet nu kan starta för att Parkeringsbolaget har lovat att påbörja en byggnation av ett parkeringsgarage framgår som synnerligen ihåligt eftersom det har varit klarlagt de senaste två åren att detta garage skall börja byggas.

Nu får vi hoppas att motståndarna till projektet, östermalmsmoderaterna och andra, inte kommer på fler svepskäl för att stoppa denna för bland annat turistnäringen viktiga upprustning, utan att det verkligen kan påbörjas.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sebastian Wiklund (v) instämmer i särskilt uttalande från (s) och (v).

§ 10**Angöringen vid Clarion Hotel på Ringvägen. Svar på uppdrag från
nämnden den 18 december 2007**

Dnr T2007-410-04628

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner trafikkontorets förslag till åtgärder.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 18 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

§ 11**Åtgärdsplan för att göra Stadshuset tillgängligt för alla. Motion 2009:15.****Svar på remiss**

Dnr T2009-000-01042

Protokollsutdrag

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på remissen.
- 2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 18 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) enligt följande:

Det är märkligt att åtgärdsplanen för att göra Stadshuset tillgängligt för alla inte ännu är helt genomförd. Vi anser inte att en ny åtgärdsplan är nödvändig, men det är av största vikt att kontoret redovisar en tydlig genomförandeplan av de punkter som återstår att genomföra av programmet ”Stockholms Stadshus – öppet för alla”, samt att nämnden får en regelbunden uppföljning av arbetet.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sebastian Wiklund (v) instämmer i särskilt uttalande från (v).

§ 12**Om Brommaplanseländet. Motion (2009:12). Svar på remiss**

Dnr T2009-320-01027

Protokollsutdrag

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 13 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m fl (m), tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp) och ledamoten Mats Lindqvist (mp) ställer sig bakom kontorets förslag. (se beslutet)
- 2) Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) föreslår följande:
  - 1 Motionen tillstyrks.
  - 2 Därutöver anförs följande:

Motionären hänvisar uttryckligen till det ohållbara i att sätta allt hopp till att Förbifart Stockholm ska lösa problemen vid Brommaplan. Dels är det lång tid innan Förbifart Stockholm kan innebära någon förbättring. Dels löser knappast Förbifart Stockholm de problem som orsakas av för låg kapacitet i kollektivtrafikanordningarna eller förbindelserna mellan trafikslagen.

- 3) Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) föreslår följande:
  - 1 Förvaltningens förslag till beslut bifalls delvis.
  - 2 Höja trängselavgifterna i Stockholm.
  - 3 Snarast införa trängselavgifter på Essingeleden.
  - 4 Inleda samtal med bl.a. SL om att införa ”öppna spärrar” vid stora omstigningsplatser, t.ex. Brommaplan.
- 5) Därutöver anförs följande:

Vi kan lösa ”Brommaplanseländet” omgående, om vi bara vill.
I en stad som växer ständigt är det däremot orimligt att tro att alla skall kunna transportera sig en och en i egen bil. Det krävs ett annat sätt att tänka: Kollektivt. För att klara klimat- och miljömål i Stockholm är det nödvändigt att få fler medborgare att använda kollektivtrafiken.
Ett konkret sätt att förenkla för resenärerna vid stora omstigningsplatser skulle vara att införa sk ”öppna spärrar”, t.ex. vid Brommaplan, där många skall byta från buss till tunnelbana, och där spärrarna inte klarar av att hantera den stora strömmen av in- och utgående passagerare, utan blir en kaotisk propp i rusningstid. Samtal om detta förslag bör snarast inledas med SL.
Det är också nödvändigt att införa trängselavgifter på Essingeleden - och utvärdera detta - innan man satsar flera miljarder på att bygga en förbifart.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen mot varandra och nämnden beslutar enligt kontorets förslag.

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) med hänvisning till sitt förslag.
Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Mats Lindqvist (mp) enligt följande:

Även vi har tidigare tagit upp frågan om den besvärliga trafiksituationen vid Brommaplan. Samt fått samma svar, att trafikproblemen vid Brommaplan är svåra, men att ingenting för närvarande ska göras. Brommaplan fortsätter att vara en mycket obehaglig trafikplats att passera, oavsett vilket slags trafikant man är. Vilket i sin tur bidrar till den smittrafik som stör de boende i Bromma.

Kollektivtrafikknutpunkten är helt underdimensionerad, ett under decennier påbyggt provisorium utan djupare planering. Det har även antagits att när väl förbifarten blir byggd, så skulle trafikproblemen vid Brommaplan försvinna. Detta antagande är orimligt, emedan trafikproblemen vid Brommaplan är akuta, samt på grund av den växande befolkningen på Mälardöarna, alltmer omfattande. Det kan även ifrågasättas att de som i dag kör bil till och ifrån Mälardöarna verkligen vill köra till Skärholmen eller Hässelby. Troligen är Stockholms innerstad deras mål.

Vi anser att initiativ behöver tas till en helhetslösning på Brommaplans trafikproblem, som även måste innefatta bättre lösningar för kollektivtrafiken. Till exempel bör möjligheten utredas att dra ut spårvagnen från Nockeby förbi Drottningholm och ut till Ekerö centrum. Det av oss flera gånger initierade förslaget om regelbunden pendelbåttrafik mellan Stockholms innerstad och Ekerö centrum behöver skyndsamt förverkligas. Detta för att skapa fler valmöjligheter att ta sig fram än enbart genom vägtrafik till Mälardöarna.

Ersättaryttrande

Ersättaren Hampus Rubaszkin (mp) instämmer i särskilt uttalande från (mp).
Ersättaren Sebastian Wiklund (v) instämmer i förslaget från (v).

§ 13

Detaljplan för Norra station. Svar på remiss

Dnr T2009-512-01473

Protokollsutdrag

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Ulla Hamilton m fl (m) och tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp):

- 1 Kontorets förslag godkänns i huvudsak.
- 2 Därutöver anförs följande:

Karolinska - Norra Stationsområdet är ett av Stockholms viktigaste utvecklingsområde. Utvecklingen tillika utformningen av området är mycket angeläget för att Norra stationsområdet skall bli en modern och funktionell stadsdel, men också för att den skall kunna fungera med andra delar av staden. Det är även viktigt att stadsdelen blir tillgänglig för funktionshindrade, så att den kan inkludera alla invånare på ett funktionellt och bra sätt.

I och med att mycket tyder på att det inte blir någon t-baneutbyggnad understryker nämnden vikten av att en ordentlig trafikanalys genomförs. Det krävs ett helhetsperspektiv för att skapa ett fungerande och attraktivt stadsrum för alla trafikslag inklusive cyklar, bilar, kollektivtrafik, nyttotrafik och gående. Med tanke på bland annat närheten till E4/E20 får inte stadsdelens vägnät bli en flaskhals som skapar framkomlighetsproblem i resten av staden.

Framkomlighet och infrastrukturfrågorna måste ovillkorligen ges en särskild plats i det vidare arbetet genom att trafikkontoret medverkar och tar del i ansvaret för det operativa infrastrukturarbetet kring projektet. Utbyggnaden av Karolinska – Norra Station påverkas också av omgivande större projekt som t.ex. Norra Länken.

Tidsplaner och utbyggnad måste samordnas så att effektiva lösningar skapas inom området, i omgivningen samt för regionen.

Det ankommer därmed på samtliga instanser att planera för och operativt samarbeta för att skapa trafiklösningar som främjar den regionala och lokala framkomligheten.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 25 maj 2009. I utlåtandet har kontoret föreslagit följande:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och återropa kontorets utlåtande.
- 2 Nämnden beslutar ge kontoret i uppdrag att göra kompletterande utredningar enligt utlåtandet.
- 3 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m fl (m) och tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp) ställer sig bakom ett eget förslag till beslut. (se beslutet)
- 2) Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) föreslår följande:
  - 1 Kontorets yttrande godkänns i huvudsak.
  - 2 Nämnden uttalar att projektet förutsätter att en tunnelbana till Norra stationsområdet byggs.
  - 3 Därutöver anförs följande:

Projektet motarbetas dessvärre av moderaterna i staden och länet som uttalat att man inte avser att bygga någon tunnelbana överhuvudtaget i Stockholmsregionen i framtiden. Det är mycket märkligt mot bakgrund av att regionen kommer att växa med omkring en halv miljon människor till år 2030.

En tunnelbana till Norra stationsområdet kommer att kosta mellan 2,5 -3 miljarder kronor och dagligen transportera minst 30 000 människor. De borgerliga satsar nu istället på en spårväg city som kommer att kosta lika mycket, men som mellan centralen och Djurgården endast transporterar knappt 20 000 personer dagligen och på övriga sträckor ännu färre. Samhällsekonomiskt är en tunnelbana till Norra stationsområdet väldigt mycket mer lönsam och dessutom enligt vår uppfattning en förutsättning för projekts genomförande.

Det är bra att förvaltningen framhåller de stora risker som finns med projektet, och som socialdemokraterna tidigare varnat för, att utomhusmiljön och kvarterens små innegårdar kommer att få en undermålig kvalitet. Den föreslagna kvartersstorleken riskerar att innebära att utemiljön för de tusentals barn som kommer att bo i området kommer att vara i en orimligt låg standard.

Bullerstörningarna måste med avskärmningar och kontorsbebyggelse längs bullerstörda vägar som exempelvis Solnavägen hanteras så att man i de flesta lägenheter kan klara tysta sidor i enlighet med statens regler för detta. Förutsättningarna för detta verkar enligt förslaget också relativt goda.

Positivt är att exploateringsgraden har minskat mot tidigare förslag men utformningen kan behöva justeras ytterligare för att kunna få ett projekt med tillräckligt god boendekvalitet som människor är beredda att betala relativt höga boendekostnader för.

- 3) Ledamoten Mats Lindqvist (mp) förslår följande:
- 1 Trafik och renhållningsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och återopa Trafikkontorets tjänsteutlåtande.
  - 2 Trafik och renhållningsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att göra kompletterande utredningar enligt tjänsteutlåtandet samt bifogade uttalande.
  - 3 Trafik och renhållningsnämnden förklarar paragrafen för omedelbart justerad.

Förslaget till detaljplan är till stora delar välbearbetad och välbalanserad. Områdets trafikplanering förutsätter mycket riktigt en tunnelbanestation. Men för den framtida utvecklingen så är det viktigt att man i framtiden även kan anlägga en pendeltågsstation under området, utefter den nuvarande Värtabanan. Antingen för en eventuell framtida pendeltågslinje mot Roslagen, eller en möjlig alternativ dragning av Roslagsbanan ner till Centralen.

Rörande parkeringstalet, så tänker kontoret riktigt när man menar att områdets centrala och väl kollektivtrafikförsörjda läge motiverar lägre parkeringstal. Men vi menar att detta parkeringstal kan sänkas ytterligare. Modernt stadsbyggande förutsätter att tillgänglig mark används till nyttigare ändamål än parkeringsplatser, förutom de platser som behövs för handikappade, varutransporter och teknisk försörjning. På grund av de höga bullernivåer som delar av området kommer att vara utsatt för, så bör biltrafik i området inte uppmuntras mer än nödvändigt.

Rörande parkstråk, så behöver tillgängligheten till andra parkstråk, Hagaparken/Brunnsviken i öster och Karlberg/Karlbergskanalen i väster, behöver utvecklas. De i området föreslagna parkstråken är, på grund av sin utformning och utsatthet för buller, tveksamma ur rekreationssynpunkt. Tanken med ett sammanhängande parkstråk är god, men den avsmalnande midjan på parken är ur parksynpunkt omotiverad och gör att parken snarare kommer att upplevas som två separata gröna fläckar. För barn är det tveksamt om barnen verkligen kommer att uppleva miljön som så upplevelserik som det beskrivs i förslaget. Barns behov av fri lek och eget skapande beaktas inte någonstans i förslaget. Inte heller förefaller det finnas plats för någon parklek eller bollplan. Kommer det att finnas någon skola eller förskola i området och var kommer denna i så fall att ligga?

Avfallshanteringen behöver mera bearbetning. Sopsugssystem och utrymme för återvinning är bra, men hur ska möjligheterna till källsortering beaktas? Hur mycket utrymme får återvinningen? Ska det ställas upp återvinningsstationer på gatorna eller kan behovet av dessa byggas in i strukturen till exempel genom källsortering i fastigheterna med goda möjligheter till hämtning av de utsorterade avfallsfraktionerna? Hur ska de kommersiella lokalernas behov och möjligheter till en god källsortering beaktas?

För dagvatten, så behöver även planeringen för omhändertagandet av detta vidareutvecklas. Området ligger angående ytdagvatten både inom Mälarens och Brunnsvikens tillrinningsområden. På grundvattennivå så ligger hela planområdet inom Brunnsvikens grundvattenområde. Dagvatten från tak och motsvarande kan

förvisso tillföras grundvattnet i området för att bidra till en god grundvattennivå. Men det dagvatten som hamnar på de mer trafikerade gatorna behöver någon form av rening innan det släpps ut. Vilket även stipuleras i Stockholms stads vattenprogram.

- 4) Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) föreslår följande:
- 1 Förvaltningens förslag till beslut bifalls i huvudsak.
  - 2 Därutöver anförs följande:

Den planerade tunnelbanegrenen Odenplan- Karolinska måste byggas parallellt med bostäderna i Norra station. Det gäller alla stadsutvecklingsområden i Stockholm - utbyggnad av kollektivtrafik och bostäder måste ske parallellt för att inte bygga in området i ett bilberoende. De som flyttar till Norra station ska inte behöva vara beroende av bil, parkeringstalen ska hållas låga, bilpooler ska initieras och områdets planering ska främja gång- cykel och kollektivt resande.

Norra station utgör idag en plats med stora topografiska skillnader, något som också tas till vara i utformningen av kvarter och parker. Höjdskillnader kan många gånger ge en spännande och dynamisk stadsmiljö men får inte innebära en begränsad tillgänglighet för funktionshindrade. Då Stockholm har som mål att bli Europas mest tillgängliga huvudstad måste självklart tillgängligheten få hög prioritet i området. Bostäder, kollektivtrafik, gator, gårdar, parker och promenadstråk måste tillgänglighetsanpassas.

Norra station har i dagsläget stora möjligheter att bli en riktigt grön stadsdel. Den planerade Norrtullsparken, Hälsingeparken, Karlbergs slott, Hagaparken, Bellevue och hela Brunnsviken är fantastiska grönytor som de boende, besökare och verkande i området självklart ska ha tillgång till. Därför ser vi med oro på området kring den planerade rondellen där Uppsalavägen och Sveavägen möts. Området är inte utformat så att det på bästa sätt garanterar en koppling mellan Norra station och Hagaparken. Vi vill se ett tydligare grönstråk och att barriäreffekter genom trafik elimineras i större utsträckning än i föreliggande förslag.

Norra station är inte ett uttalat miljöprofilområde men vi ser ingen anledning att inte använda erfarenheter inom miljöområdet från exempelvis Hammarby sjöstad även i Norra station. Vi anser att sopsug och/eller fastighetsnära insamling ska finnas i området. Det måste vara enkelt att återvinna sopor både för boende och de som hämtar/hanterar avfallet.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen mot varandra och nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m fl (m) och tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) med hänvisning till sitt förslag.

Ledamoten Mats Lindqvist (mp) med hänvisning till sitt förslag.

Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) med hänvisning till sitt förslag.

Ersättaryttrande

Ersättaren Hampus Rubaszkin (mp) instämmer i förslaget från (mp).

Ersättaren Sebastian Wiklund (v) instämmer i förslaget från (v).

§ 14**Effektiva transporter och samhällsbyggande – En struktur för sjö, luft, väg och järnväg (SOU 2009:31). Anmälan av svar på remiss**

Dnr T2009-000-01293

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner anmälan.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 25 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) enligt följande:

Det regionala inflytandet är en viktig fråga som uppmärksammas i utredningen för att åstadkomma en bättre styrning av transporter och samhällsbyggande. Det blir i framtiden av stor betydelse om det regionala inflytandet och ansvaret tar sin utgångspunkt i större geografiska regioner. Ett utökat regionalt inflytande innebär troligtvis att fokus vrids från snäva transportpolitiska intressen mot bredare och mer allmänna samhällsbyggnadsintressen. Det gör att frågor om både bostads- och trafikinfrastruktur bättre kan planeras utifrån verkliga och prognostiserade befolkningsförändringar samt växande näringsliv och arbetsmarknad. Stockholms län skulle dra nytta av ökad beslutskraft i en ny organisation och skulle därmed också bättre kunna förhandla med staten om strategiska infrastrukturfrågor.

Det är viktigt att vid en eventuell sammanslagning att trafikslagets olika teknologier och tekniker som kräver olika erfarenheter och kunskaper tas tillvara så att verkliga synergieffekter kan tas åstadkommas. Detta har inte utredningen kunnat visa även om man i utredningen gör antaganden om att det finns synergieffekter på längre sikt. Denna fråga bör analyseras ytterligare liksom åtgärder och administrativa rutiner som behövs för att inte en sammanslagen myndighet blir för stor och svårstyrd. Det sistnämnda är en risk som är uppenbar.

Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) enligt följande:

Det är nödvändigt att ställa om formen för hur vi transporterar oss i Stockholm för att klara av rättvisa och ambitiösa klimatmål. Hand i hand med det miljömässiga tänkandet kommer även ett mer rättvist sätt att fördela resurserna så att alla kan få lika bra tillgång till hela staden.

För att nå mål som dessa krävs övergripande och genomtänkta trafikstrategier. Detta har varit möjligt att planera genom de statliga bidrag som tidigare delats ut för önskade trafiksatsningar. Att förlägga hela ansvaret på kommunen/kommunerna eller att dela upp proportionerliga bidrag till kommunen

per invånare är onödigt trubbiga instrument som kommer att begränsa utbygganden av kollektivtrafiken, d.v.s stadens miljövänliga resealternativ. Detsamma gäller små men nödvändiga projekt så som bullerskydd. Med bara kommunens medel riskerar projekt som dessa bli budgeterade endast för områden där en protestvilja finns och där rösterna inte organiseras beaktas inte boendemiljön.

Ersättaryttrande

Ersättaren Sebastian Wiklund (v) instämmer i särskilt uttalande från (v).

§ 15

Genomförda underhållsinsatser med tilldelade extra medel om 165 mnkr åren 2007 och 2008. Slutredovisning

Dnr T2007-400-00016

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets redovisning av genomförda underhållsinsatser med tilldelade extra medel.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 14 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Mats Lindqvist (mp) enligt följande:

Arbetena som gjorts har till viss del varit välbehövliga. Dock borde medel ha tillskjutits från annat håll än miljömiljarden. Stockholm har en miljöskuld och de åtgärder som krävs för att åtgärda detta måste förr eller senare genomföras.

Ersättaryttrande

Ersättaren Hampus Rubaszkin (mp) instämmer i särskilt uttalande från (mp).

§ 16

Grundförstärkning av kajen vid Bergsundsstrand på Södermalm. Slutredovisning

Dnr T2006-420-02431

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets slutredovisning av projektet grundförstärkning av kajen vid Bergsundsstrand på Södermalm.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 7 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

§ 17**Säkerhetsprogram för Stockholms stad 2009-2012. Svar på remiss**

Dnr T2009-000-01193

Protokollsutdrag

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets svar på remissen avseende Stockholms säkerhetsprogram 2009-2012, samt redovisning av kontorets säkerhetsarbete.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 18 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

§ 18**Förenkla för stadens invånare. Svar på skrivelse från Ulla Hamilton m.fl. (m), Inge-Britt Lundin (fp) och Anders Broberg (kd). Redogörelse av uppdraget att utöka antalet parkeringsplatser samt förändrade och enklare regler vid parkering på gatumark**

Dnr T2008-300-3962, T2007-340-04013

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att bordlägga ärendet.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 26 maj 2009. I utlåtandet har kontoret föreslagit följande:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på skrivelse från Ulla Hamilton m fl (m), Inge-Britt Lundin (fp) och Anders Broberg (kd) samt som redogörelse av nämndens uppdrag att utöka antalet parkeringsplatser samt förändrade och enklare regler vid parkering på gatumark.
- 2 Nämnden uppdrar åt kontoret att utreda frågan om nya metoder för parkeringsövervakning i kollektivtrafikkörfält.
- 3 Nämnden uppdrar åt kontoret att verka för att ett vägmärke, som förbjuder dubbeluppställning av fordon, införs i vägmärkesförordningen, (2007:90).
- 4 Nämnden uppdrar åt kontoret att verka för en modernisering i förordning

(1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall.

- 5 Nämnden uppdrar åt kontoret att fortsätta arbetet för enklare hantering av motriktad cykeltrafik på enkelriktade gator.
- 6 Nämnden uppdrar åt kontoret att verka för en förändring av trafikförordningen (1998:1276) i syfte att medge vinkeluppställning av motorcyklar där parkering är tillåten utan utmärkning med vägmärke.
- 7 Nämnden uppdrar åt kontoret att införa tidsbegränsningar avseende reservering av parkeringsplatser för rörelsehindrade till verkligt behov.
- 8 Områdesbestämmelserna i Hammarby sjöstad bibehålls när trafikkontoret övertar väghållaransvaret i området.

§ 19

Norr Mälarstrand – upprustning och förnyelse av kajen mellan Stadshuset och Kungsholmstorg. Reviderat genomförandebeslut

Dnr T2007-400-03471

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden fattar ett reviderat genomförandebeslut för upprustning av kajen vid Norr Mälarstrand inom en utgiftsram om 30,6 mnkr.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 27 april 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

§ 20

Upphandling av blomsterprogram för Stockholms innerstad

Dnr T2009-520-01444

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen av denna entreprenad och ge trafikdirektören i uppdrag att fatta tilldelnings- och anskaffningsbeslut.
- 2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 6 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

§ 21**Upphandling gällande trädvårdsarbeten i Stockholms stad**

Dnr T2009-400-01161

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att genomföra upphandlingen av denna entreprenad och ge trafikdirektören i uppdrag att fatta tilldelnings- och anskaffningsbeslut.
- 2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 14 april 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

§ 22**Vinterträdgård vid kvarteret Brovakten. Motion (2009:11). Svar på remiss**

Dnr T2009-520-01159

Protokollsutdrag

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt kontorets förslag:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på remissen.

Ärendets handling

Trafikkontorets tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 19 maj 2009.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

Nämnden ställer sig bakom kontorets förslag.

Paragrafen förklaras **omedelbart justerad**.**§ 23****Vattenmyndighetens förslag till miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram, förvaltningsplan samt miljökonsekvensbeskrivning för Norra Östersjöns vattendistrikt. Svar på remiss**

Dnr T2009-007-00653

Beslut

Trafik- och renhållningsnämnden beslutar enligt förslag från ordföranden Ulla Hamilton m fl (m) och tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp):

- 1 Kontorets förslag godkänns i huvudsak.
- 2 Därutöver anförs följande:

Nämnden delar förvaltningens synpunkter i svar på remissen om att osäkerheterna kring miljökvalitetsnormernas rättsverkan, ansvar och kostnadsfördelning för åtgärder samt tidplanen för införandet är alltför omfattande. Det kan få långtgående konsekvenser för regionens utveckling om beslut om miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram fastställts utan att dessa helt centrala frågor har fått ett svar.

Trafikkontorets ansvarsområden kommer att beröras av kommande miljökvalitetsnormer. Precis som förvaltningen framhåller i remissvaret kommer miljökvalitetsnormerna att beröra kontoret som väghållare. Miljökvalitetsnormerna styr utvecklingen av vattenområden mot naturliga och orörda förhållanden, vilket kan innebära konflikter för samhällen i utveckling, t.ex. som Stockholms vision 2030.

Den oklara rättsverkan avser vilken rättslig status miljökvalitetsnormerna enligt vattendirektivet kommer att få inom EU. Enligt miljöbalken innebär miljökvalitetsnormer ett gränsvärde som inte får överträdas och där det inte finns möjlighet till avvägningar som är samhällsekonomiskt och miljömässigt motiverade.

Det är viktigt att frågan om norra östersjöns vattendistrikt behandlas på ett noggrant och hållbart sätt, som möjliggör en sund samhällsutveckling och en hållbar miljö. Vattenmyndighetens förslag till skydd för norra östersjön är i den bemärkelsen för vagt utformad för att det ska gå att använda som underlag för planering av Stockholm och dess verksamheter.

Med tanke på att de nuvarande tillstånden i vattenförekomsterna redovisas översiktligt i förslaget till förvaltningsplan, och det med ett mycket begränsat underlag, så finns det stora osäkerheter i frågan om validiteten hos de olika klassificeringarna av vattnets tillstånd. Det fortsatta bygget av ett grönt och växande Stockholm kan inte göras med regler som baseras på förhållanden som inte är ordentligt utredda. I förslaget till miljökvalitetsnormer anges att i de fall att man har bristande kunskap om förekomsten av vissa kemiska ämnen i vattenförekomsten skall klassningen sättas som "God". Detta är inte rekommendabelt med tanke på vilken rättslig status som begreppet miljökvalitetsnorm har i den svenska miljöbalken. Detta måste ändras till att det upprättas en status av "uppgift saknas" eller dylikt. Det kan inte vara rimligt att utförandet av provtagningar leder till brott mot försämringsförbudet, vilket i sin tur kan leda till krav på åtgärder som inte är samhällsekonomiskt försvarbara.

Nämnden delar kontorets uppfattning om att en felaktig klassning av vattenområden kan innebära att högre och orealistiska krav kommer att ställas på modifierade och konstgjorda vatten som Slussen, Hammarby slussen, Hammarby sjö och Bällstaån.

Det är allvarligt att det saknas en ordentlig ekonomisk analys över målens inverkan på samhället. I förslaget till Åtgärdsprogram beräknas Stockholm exempelvis inte få några som helst extrakostnader vid implementering av programmet, vilket vi måste se som mycket osannolikt.

Den Miljökonsekvensbeskrivning som vattenmyndigheten har gjort visar på en allt för naturvetenskaplig avgränsning, som inte tar de samhällsekonomiska implikationerna i beräkning. Tillsammans med en för vag förvaltningsplan för att det ska kunna användas som planeringsunderlag i Staden bildar det en helhet av bristande förståelse

för den moderna stadens förutsättningar och krav, men även på de långtgående juridiska implikationerna av att allt för hastigt sammanfoga de svenska miljökvalitetsnormerna med EU:s Vattendirektiv.

Ärendets handling

Trafikkontorets och exploateringskontorets och gemensamma tjänsteutlåtande i rubricerat ärende från den 26 maj 2009. I utlåtandet har kontoret föreslagit:

- 1 Trafik- och renhållningsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av vattenmyndighetens förslag med kontorens utlåtande.
- 2 Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Nämndens behandling av ärendet

Framlagda förslag till beslut

- 1) Ordföranden Ulla Hamilton m fl (m) och tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp) ställer sig bakom ett eget förslag till beslut. (se beslutet)
- 2) Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) och ledamoten Mats Lindqvist (mp) ställer sig bakom kontorets förslag.
- 3) Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) föreslår följande:
  - 1 Trafik- och renhållningsnämnden och exploateringsnämnden besvarar kommunstyrelsens remiss av vattenmyndighetens förslag enligt nedan.

Vattenmyndighetens förslag är i grunden mycket bra men vi vill ändå tillägga följande:

Skogsbruk och jordbruk måste bedrivas på bästa möjliga miljömässiga sätt med hänsyn till lokala förhållanden. Det innebär exempelvis krav på obrukade kantzoner vid alla vatten och åtgärder för att rena dräneringsvatten från odlad mark som inte tas om hand av kantzoner. Djurhållning med mer än 100 kor eller motsvarande antal av andra djur ska juridiskt hanteras som industriutsläpp med tillräcklig rening av all gödsel. På sikt ska all mer omfattande djurhållning bara ske inom områden där detta av miljöskäl är lämpligt. Inom särskilt övergödningsskänliga områden ska det gå att kräva att särskilda villkor uppfylls för att kunna bedriva jordbruk. Jordbruket måste på ett tydligare sätt kompensera för de utsläpp av fosfor och kväve som sker, antingen genom effektiva åtgärder eller genom en avgift till staten som i sin tur vidtar effektiva åtgärder.

Kraftbolag måste åläggas att modifiera sin vattenreglering i miljöförbättrande riktning efter förslag från Vattenmyndigheterna och att inrätta fiskvägar för upp- och nedvandring vid alla kraftverk och dammar där detta är ekologiskt motiverat. Om behov inte finns vid ett enskilt kraftverk bör man istället bidra till åtgärder på annat håll. Utsättning av fisk får enbart ske för att kompensera för skador orsakade av åtgärder som är irreversibla. Utsättning ska alltid ske med fisk från lokala bestånd och utföras på ett sådant sätt att fiskens naturliga egenskaper bevaras. Överallt där så är möjligt skall små, naturreproducerande bestånd skapas för avelsändamål.

Kommunerna bör också på ett tydligare sätt åläggas att minska sina utsläpp så att God Ekologisk Status uppnås och dessutom ansvara för restaurering av alla de

sjöar och vattendrag som förorenats på grund av aktiviteter som kommunen ansvarar för.

Kommunerna bör dessutom åläggas att ansluta alla enskilda fastigheter till det kommunala avloppssystemet där detta är rimligt och för återstående fastigheter se till att tillräcklig rening sker. Om enskilda anläggningar inte är tillräckliga eller inte möjliga att anlägga bör istället en avgift erläggas för att bidra till gemensamma, effektiva anläggningar.

I de fall där kostnaderna för enskilda åtgärder blir orimligt stora bör kommunerna gå in och bidra till gemensamt organiserade anläggningar för att rena vatten genom till exempel musselodling, våtmarker eller dammar. Kommunerna bör åläggas att ta initiativ till sådana åtgärder.

För att effektivisera verksamheten ska en ny central Vattenmyndighet bestående av Havsmyndigheten, Vattenmyndigheterna, Fiskeriverket, SMHI och Naturvårdsverkets vattendel skapas. Denna nya myndighet bör få det direkta ansvaret för allt vattenarbete och utifrån Vattendirektivet och det marina direktivet kunna reglera utsläpp av förorenande ämnen till vatten från verksamheter på land.

Omröstning

Ordföranden ställer de framlagda förslagen mot varandra och nämnden beslutar enligt förslag från Ulla Hamilton m fl (m) och tjänstgörande ersättaren Per Johansson (fp).

Reservation

Vice ordföranden Jan Valeskog m fl (s) och ledamoten Mats Lindqvist (mp) med hänvisning till kontorets förslag.

Ledamoten Kajsa Stenfelt (v) med hänvisning till sitt förslag.

Särskilt uttalande

Ledamoten Mats Lindqvist (mp) enligt följande:

Vattnet på jorden är detsamma som när jorden bildades. Under 150 korta år har vi lyckats förstöra denna resurs till den grad att det hotar människans överlevnad. Över hälften av jordens befolkning bor i städer. Det är inte rimligt när kontoren menar att vi som bor i städer måste få ett undantag, att det ska vara OK att vi i städerna fortsätter att ha dålig kvalitet på vattenresurserna.

Det finns säkert detaljer kring tidsplaner och definitioner av hamnområden som kan diskuteras. Liksom avvägningar där miljöproblem står emot varandra, t.ex. avtappningen vid Slussen. Men själva grunden måste vara att direktivets intentioner ska följas och att det är självklart att miljöhuvudstaden Stockholm ska gå i spetsen för detta arbete.

Ersättaryttrande

Ersättaren Hampus Rubaszkin (mp) instämmer i särskilt uttalande från (mp).

Ersättaren Sebastian Wiklund (v) instämmer i förslaget från (v).

***

Ordföranden Ulla Hamilton (m) avslutar sammanträdet med att önska alla en trevlig sommar. Vice ordföranden Jan Valeskog (s) önskar ordföranden detsamma.

***

Vid protokollet

Åse Geschwind